

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

KANTONALNOG JAVNOG KOMUNALNOG PREDUZEĆA „TOPLANE – SARAJEVO“ D.O.O. SARAJEVO

2020.

Broj: 01-02-09-11-4-2047-5/20

Sarajevo, septembar 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	9
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE	11
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	12
6.1	BILANS USPJEHA	12
6.1.1	Prihodi	12
6.1.1.1	Poslovni prihodi.....	12
6.1.1.2	Finansijski prihodi	13
6.1.1.3	Ostali prihodi i dobici	13
6.1.2	Rashodi	14
6.1.2.1	Poslovni rashodi	14
6.1.2.2	Finansijski rashodi	17
6.1.2.3	Ostali rashodi i gubici	17
6.1.2.4	Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina	17
6.1.3	Finansijski rezultat.....	17
6.2	BILANS STANJA.....	18
6.2.1	Stalna sredstva i dugoročni plasmani	18
6.2.2	Tekuća sredstva.....	20
6.2.2.1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	20
6.2.2.2	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	20
6.2.2.3	Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja	21
6.2.3	Kapital.....	22
6.2.4	Obaveze.....	23
6.2.4.1	Dugoročna rezervisanja	23
6.2.4.2	Dugoročne obaveze	23
6.2.4.3	Kratkoročne obaveze	24
6.2.4.4	Pasivna vremenska razgraničenja	24
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	25
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	25
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	25
7.	JAVNE NABAVKE	25
8.	SUDSKI SPOROVI.....	28
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	28
V	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	30
	Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine.....	31
	Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine.....	33
	Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda).....	34
	Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020. godine.....	36

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća za proizvodnju i distribuciju toplotne energije „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijske izvještaje, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zaliha u iznosu od 5.390.276 KM jer Društvo nije vršilo vrednovanje zaliha u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, a iskazana su stanja i zalihe koje su nabavljene još prije 2016. godine. Efekte usklađivanja na finansijski rezultat nismo mogli kvantificirati (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);**
- 2. Na datum bilansa nije izvršena ocjena umanjenja vrijednosti imovine u skladu s odredbama MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, zbog čega se knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 20.131.600 KM može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo utvrditi (tačka 6.2.1 Izvještaja).**

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Društvo ima iskazan nepokriveni gubitak u iznosu od 98.538.251 KM za koji je Vlada Kantona Sarajevo donijela Zaključak u 2019. godini, kojim se obavezala da će razmatrati Plan restrukturiranja Društva, sa eventualnim prijedlogom za dokapitalizaciju, u skladu s finansijskim mogućnostima osnivača. Do okončanja revizije Vlada Kantona Sarajevo nije razmatrala Plan restrukturiranja Društva, niti su poduzete adekvatne mjere s ciljem poboljšanja njegovog finansijskog položaja (tačka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima. Utvrdili smo da su sljedeća pitanja ključna pitanja revizije, koja treba objaviti u našem izvještaju.

Priznavanje prihoda

Društvo je na 31. 12. 2020. godine iskazalo poslovne prihode u iznosu od 55.832.267 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti, odnosno od pružanja usluga grijanja stambenih i poslovnih prostora. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su prihodi važna mjera u procjeni uspješnosti poslovanja Društva.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li se prihodi priznaju u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- Testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- Provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- Procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Na osnovu prikupljenih dokaza, smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše

mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Isplata plaće za januar 2020. godine izvršena je na osnovu Odluke direktora za 253 radnika, po koeficijentima koji su veći u odnosu na zaključene ugovore o radu, što nije u skladu sa Zakonom o radu. Ukupno uvećanje rashoda po ovom osnovu iznosilo je 55.556 KM. Također, Društvo je tokom cijele godine isplaćivalo dodatak na plaću za 111 radnika, u ukupnom iznosu od 144.781 KM, radi podjele mjesečnih računa, iako navedeni poslovi nisu sistematizovani Pravilnikom o radu (tačka 6.1.2.1 Izvještaja);**
2. **Društvo je donijelo izmjene Plana nabavki za 2020. godinu, čime je uvećan za 7.214.850 KM bez saglasnosti Skupštine, što nije u skladu s članom 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članom 26. Statuta Društva. Prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije nisu ispoštovani**

principi jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača, te nije osigurano poštivanje odredbi zaključenih ugovora, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 7. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ISSAI standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Zapošljavanje 47 osoba (u najvećem dijelu pripravnika) vršilo se putem programa sufinansiranja zapošljavanja na period od 12 mjeseci. Upitna je opravdanost ovakvog zapošljavanja budući da ono ne zadovoljava stvarne potrebe Društva, jer se najvećim dijelom radi o zapošljavanju pripravnika na određeno vrijeme – do godinu dana. Planom poslovanja planirano je zapošljavanje 20 novih radnika, u skladu s planom penzionisanja postojećeg kadra (tačka 4. i 6.1.2.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Društva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 16. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Popunjavanje radnih mjesta vršiti u skladu s Planom poslovanja i stvarnim potrebama Društva, kao i Pravilnikom o radu.	tačka 4.
2.	Trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.	tačka 5.
3.	Odluke o promjenama cijena donositi uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo.	tačka 6.1.1.1
4.	Putne naloge za službena vozila popunjavati u skladu s Pravilnikom o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga, u dijelu svakodnevnog popunjavanja podataka o evidenciji rada vozila.	tačka 6.1.2.1
5.	Evidenciju o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o radu na način da se u nju unose podaci o početku i završetku rada.	tačka 6.1.2.1
6.	Prilikom obračuna plaće primjenjivati koeficijente iz zaključenih ugovora o radu.	tačka 6.1.2.1
7.	Izvršiti procjenu troškova i potrebnog vremena za obavljanje poslova distribucije računa, te na osnovu toga ocijeniti potrebu sistematizovanja radnih mjesta za ove poslove, u odnosu na provođenje postupka javne nabavke.	tačka 6.1.2.1
8.	Preispitati opravdanost isplate toplog obroka iznad neoporezivog iznosa, imajući u vidu položaj u kojem se Društvo nalazi.	tačka 6.1.2.1
9.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadiive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.	tačka 6.2.1
10.	Obezbijediti dokaze o vlasništvu nekretnina koje koristi Društvo i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova.	tačka 6.2.1
11.	Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha, u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe.	tačka 6.2.2.1
12.	Intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja kako bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje Društva.	tačka 6.2.2.3
13.	U saradnji s Kantonom Sarajevo, kao osnivačem, poduzeti aktivnosti na pokriću akumuliranog gubitka i utvrditi mjere kako bi se poboljšao finansijski položaj Društva.	tačka 6.2.3
14.	Izmjene Plana nabavki vršiti isključivo na osnovu saglasnosti Skupštine Društva, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Statutom.	tačka 7.
15.	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu sačinjavanja tenderske dokumentacije.	tačka 7.

16.	Osigurati poštivanje odredbi zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima u dijelu roka izvršenja ugovorenih poslova.	tačka 7.

III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Međunarodni računovodstveni standardi;
  - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Zakon o privrednim društvima;
  - Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
  - Zakon o javnim nabavkama;
  - Zakon o radu;
  - Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo;
  - Zakon o porezu na dobit;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima,
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Uredba o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije Kantona Sarajevo;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Kantonalno javno komunalno preduzeće za proizvodnju i distribuciju toplotne energije „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu Društvo) nastalo je 1977. godine, a od 21. 12. 2009. godine registrovano je kao društvo sa ograničenom odgovornošću, kada je izvršeno usklađivanje statusa Društva sa Zakonom o javnim preduzećima. Društvo je u 100% vlasništvu Kantona Sarajevo. Osnivačka prava u ime osnivača državnog kapitala vrši Vlada Kantona Sarajevo putem Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša. Prema izvodu iz sudskog registra od 31. 8. 2020. godine, kapital Društva iznosi 10.000 KM. Osnovna djelatnost je djelatnosti proizvodnje i snabdijevanja parom i klimatizacijom, kao i druge djelatnosti utvrđene Statutom Društva, na teritoriji Kantona Sarajevo, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo i Uredbom o opštim uslovima za proizvodnju, isporuku i korištenje toplotne energije Kantona Sarajevo.

Osnovna djelatnost Društva je:

- zagrijavanje preko 50.000 stanova i 2.300 pripadajućih poslovnih prostora i objekata priključenih na sistem centralnog zagrijavanja,
- zaštita prirodne sredine,
- održavanje stabilnog energetskog sistema Kantona Sarajevo.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o radu, kojim je utvrđen način rada i rukovođenja, kao i sistematizacija radnih mjesta, sa opisom radnih mjesta. Pravilnikom su sistematizovana radna mjesta za 526 izvršilaca, a 31. 12. 2020. godine je bilo 362 zaposlenih. Tokom 2020. godine u Društvo je primljeno 57 zaposlenika, a istovremeno je za 53 zaposlenika prestao radni odnos.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u Ulici Semira Frašte br. 22.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, u periodu od decembra 2020. do maja 2021. godine s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH treći put vrši finansijsku reviziju Društva.

Zbog značajnog protoka vremena od provođenja revizije, nije vršena ocjena postupanja po datim preporukama iz revizorskog izvještaja za 2008. godinu.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 16 preporuka.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH¹, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH² i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH³ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁴

Rukovodstvo Društva je odgovorno za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštovanje zakonskih propisa.

Revizijom je izvršeno ispitivanje sistema internih kontrola, kako bi se procijenila tačnost i pouzdanost podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i njihova usklađenost sa važećim zakonskim i drugim propisima. Polazni osnov za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata. Organizacija Društva utvrđena je Statutom koji je donijela Skupština 2009. godine, a detaljno je razrađena Pravilnikom o radu.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o postupcima javnih nabavki i drugi. Prihvaćena su pravila uvedena ISO standardima 9001:2000 i ISO 14001:2004. OHSAS 18001:2007. i uspostavljene kontrolne aktivnosti za osnovne procese rada (proces upravljanja, glavni proces - proizvodnja i distribucija toplotne energije i procesi podrške glavnom procesu). Određena su lica odgovorna za odvijanje procesa koja ujedno imaju i ovlaštenje za njihovo praćenje, kontrolu, analizu efektivnosti, kao i obavezu poboljšanja. **Međutim, doneseni interni akti nisu bili dovoljni da se uspostavi funkcionalan sistem internih kontrola, u skladu sa Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.**

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, Društvo je odredilo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Sačinjen je izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu. U izvještaju su navedene mjere koje se planiraju poduzeti za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena sistema).

Društvo je apliciralo za učešće u programima sufinansiranja zapošljavanja koje je objavila Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo, te je provelo zapošljavanje pripravnika na period od 12 mjeseci. Putem ovih programa primljeni su: mašinski inženjeri, inženjeri, pravnici, blagajnici, skladištari, tehničar za zaštitu okoliša, monter, serviseri, vozač, limari, higijeničari i sl.

---

¹ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

² „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

³ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁴ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Na ovaj način je tokom 2020. godine zaposleno 47 radnika, iako je Planom poslovanja predviđeno zapošljavanje 20 novih radnika, u skladu s planom penzionisanja postojećeg kadra. Ne možemo potvrditi opravdanost ovakvog zapošljavanja, budući da ono ne zadovoljava stvarne potrebe Društva, prije svega jer se najvećim dijelom radi o zapošljavanju pripravnika na određeno vrijeme – do godinu dana, a Planom poslovanja predviđeno je zapošljavanje u stalni radni odnos radi popune radnih mjesta zbog odlaska u penziju.

Preporuka:

- *popunjavanje radnih mjesta vršiti u skladu s Planom poslovanja i stvarnim potrebama Društva, kao i Pravilnikom o radu.*

Organi upravljanja

Organi upravljanja i rukovođenja Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava.

Skupštinu Društva od 24. 4. 2020. do 31. 12. 2020. godine, na osnovu Zaključka Vlade KS, činili su: Ermin Veličanin – predsjednik, Abid Jusić – član i Senka Tahmaz – članica, a od 1. 1. 2020 do 24. 4. 2020. godine: Amra Šabanović – predsjednica, Zajim Hrvat – član i Emilija Martinčević – članica, a Skupština je u 2020. godini održala 10 sjednica.

Nadzorni odbor su u periodu od 28. 5. 2020. do 31. 12. 2020. godine činili: Edhem Imamović – v. d. predsjednika, Almir Puščul – v. d. člana i Šarić Sead – v. d. člana, a Enver Smajkan – v. d. člana pristupio je 12. 6. 2020. (do 31. 12. 2020.), kada je odlukom Skupštine razriješen Sead Šarić, a u periodu od 1. 1. 2020. do 28. 5. 2020. godine činili su ga: Žan Matić – predsjednik, Safer Šarić – član i Ibrahim Kerla – član. Članovi Nadzornog odbora imenovani su Odlukom Skupštine Društva. Nadzorni odbor je u 2020. godini održao 21 sjednicu, na kojoj su se uglavnom razmatrali izvještaji o prodaji, naplati i potraživanjima od pružanja usluga centralnog grijanja, izvještaji o provedenim postupcima nabavki, izbor i imenovanja direktora i izvršnih direktora, te donosile odluke o ostalim pitanjima iz nadležnosti Nadzornog odbora.

Upravu Društva u periodu od 1. 1. 2020. do 27. 1. 2020. godine činili su Berin Alagić dipl. ecc. – direktor (Odluka Nadzornog odbora broj: 01-02-02/19 od 12. 12. 2019. godine), Mirza Musić – v. d. izvršnog direktora za tehničke poslove, Mahir Delić – v. d. izvršnog direktora za ljudske resurse, pravne i opće poslove i Tomislav Martinović – v. d. izvršnog direktora za ekonomsko-finansijske poslove. U periodu od 27. 1. do 30. 6. 2020. godine Uprava se sastojala od četiri člana, i to: Berin Alagić – direktor, Mirza Musić – izvršni direktor za tehničke poslove, Mahir Delić – izvršni direktor za pravne i opće poslove i Sejfo Ušanović – izvršni direktor za ekonomsko-finansijske poslove.

Dana 3. 7. 2020. godine, Odlukom Nadzornog odbora br. 01-03-06/20, imenovan je Amel Đogić na poziciju v. d. direktora, a odlukama Nadzornog odbora imenovani su novi izvršni direktori: Admir Džubur – v. d. izvršnog direktora za tehničke poslove i Predrag Mlađen – v. d. izvršnog direktora za ekonomsko-finansijske poslove. Odlukom Nadzornog odbora od 28. 9. 2020. godine razriješen je v. d. izvršnog direktora za tehničke poslove Admir Džubur, a imenovana je Nirha Kozica. Imenovanja su izvršena na osnovu zaključka Skupštine Društva kojom je utvrđeno da Uprava, na osnovu dosadašnjeg rada, nema povjerenje Skupštine da ubuduće obavlja poslove i zadatke u skladu s propisima i u najboljem interesu za Društvo.

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana i čine ga: Muamera Šišić – predsjednica, Advija Alihodžić – članica i Imad Rapa – član, koji su imenovani Odlukom Skupštine Društva od 19. 7. 2019. godine na mandatni period od četiri godine. Odbor za reviziju u 2020. godini održao je 11 sjednica, na kojima je razmatrao i usvajao izvještaje Odjela za internu reviziju.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju sastoji se od dva člana: direktora, koji nije zaposlenik Društva i imenovan je Odlukom Odbora za reviziju od 4. 11. 2019. godine na mandatni period od četiri godine, i jednog

izvršioca, iako su Pravilnikom o radu sistematizovana dva. Odjel za internu reviziju sačinio je Program rada i Studiju rizika za 2020. godinu, koji je usvojio Odbor za reviziju.

Odjel je tokom godine svaki mjesec sačinjavao izvještaje o usklađenosti procedura javnih nabavki, shodno Zakonu o javnim nabavkama. Osim toga, sačinjeni su izvještaji koji su se odnosili na reviziju popisa, reviziju prodaje, naplate i potraživanja sa procjenom naplativosti, reviziju Ugovora o pružanju usluga podjele računa, opomena u prethodnom periodu, odnosno distribuciju računa Društva putem svojih zaposlenika, reviziju formalne ispravnosti seta finansijskih izvještaja za 2019. godinu i na 30. 6. 2020. godine, reviziju procedura planiranja. Odjel za internu reviziju je u januaru 2021. godine sačinio godišnji Izvještaj o radu, u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja, o čemu je podnio i konačne izvještaje Odboru za reviziju. Odbor za reviziju prihvatio je godišnji izvještaj o radu Odjela za internu reviziju. **Iako su obavljene sve planirane revizije ukazujemo da je Odjel za internu reviziju potrebno popuniti u skladu sa Pravilnikom o radu i sistematizacijom radnih mjesta, kako bi se osiguralo uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.**

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINANSIJSKOG PLANA I IZVJEŠTAVANJE

Trogodišnji plan poslovanja društva za period 2019-2021. donesen je u decembru 2018. godine. Sadrži podatke o profilu Društva, planiranim raspoloživim tehničkim kapacitetima i korisnicima za period 2019-2021. godine, plan radnika i organizacije rada, plan prihoda, plan rashoda, te plan rezultata poslovanja, kao i plan javnih nabavki za ovaj period. Uprava Društva Trogodišnji plan poslovanja nije dostavila Uredu za reviziju institucija u FBiH, što je bila dužna u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Plan poslovanja za 2020. godinu donesen je decembru 2019. godine. Sadrži podatke o Društvu i aktuelnoj vlasničkoj strukturi, upravljačkoj strukturi, organizaciji interne revizije, organizaciji rada i procesa koji se realizuju u organizacionim jedinicama na nivou Društva, misiju, viziju i strateške ciljeve, plan finansijskog poslovanja i plan nabavki. U skladu sa usvojenim trogodišnjim planom, u 2020. godini, planirane su aktivnosti na izgradnji novih, rekonstrukciji i sanaciji dijelova postojećih toplifikacionih sistema Društva u cilju poboljšanja stanja sistema i stvaranja mogućnosti za kvalitetan i funkcionalan rad postrojenja.

Skupština je odobrila trogodišnji plan 27. 12. 2018. godine, a plan poslovanja za 2020. godinu 31. 12. 2019. godine.

Planirani i ostvareni pokazatelji iz finansijskog plana dati su u tabeli:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2019. god.	Plan za 2020. god.	Ostvareno u 2020. god.	Indeks (5/4)x100	Indeks (5/3)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	60.328.247	61.190.189	61.670.085	101	102,2
II	Rashodi	56.050.372	61.150.181	55.994.059	92	99,9
III	Dobit prije poreza (I-II)	4.277.876	40.008	5.676.026	14.178	132,7

Društvo je za 2020. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – dobit u iznosu od 5.676.026 KM, dok je Planom poslovanja planirana dobit od 40.008 KM.

Izvještaj o radu za 2020. godinu Društvo je sačinilo u martu 2021, a usvojio ga je, zajedno sa finansijskim izvještajima, Nadzorni odbor 29. 4. 2021. godine.

Preporuka:

- **trogodišnji plan poslovanja dostaviti Uredu za reviziju institucija u FBiH, u skladu s odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2020. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Godišnji finansijski izvještaji ispravljani su nakon predaje poreznog bilansa jer su konstatovane greške u vezi porezno priznatih rashoda koji su odbitna stavka kod izračuna osnovice za porez na dobit. Zbog toga je Uprava ispravljene finansijske izvještaje odobrila 29. 3. 2021. godine, nakon predaje Poreznog bilansa i ispravki greški. Skupština Društva do okončanja revizije nije razmatrala finansijske i ostale izvještaje o poslovanju za 2020. godinu, niti je donijela Odluku o raspodjeli dobiti.

6.1 BILANS USPJEHA

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

KM

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019.
PRIHODI	61.670.085	60.328.248
Poslovni prihodi	55.832.267	55.263.002
Prihodi od prodaje učinaka	53.196.496	52.342.032
Ostali poslovni prihodi	2.635.771	2.920.970
Finansijski prihodi	1.441.824	27.794
Ostali prihodi i dobiti	4.379.867	4.942.136
Prihodi iz osnova promjena rač. politika i ispravki greški	16.127	95.316

Društvo ostvaruje prihode od pružanja usluga grijanja stambenih i poslovnih prostora i prihode od prodaje ostalih usluga (pregled projekata i izdavanje saglasnosti na projekte, usluge na instalacijama grijanja, servisiranje mjerila toplotne energije). Cijene usluga koje pruža utvrđene su Odlukom o visini tarifnih stavova koju je donijela Vlada Kantona Sarajevo 28. 12. 2017. godine sa primjenom od 1. 1. 2018. godine. Odluka je donesena na osnovu Tarifnog sistema sa Metodologijom obračuna isporučene toplotne energije, koji je odobrila Vlada Kantona Sarajevo. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je pružena usluga, kada je vjerovatno da će ekonomske koristi priticati u Društvo i kada se koristi mogu pouzdano izmjeriti.

6.1.1.1 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 55.832.267 KM i obuhvataju prihode od prodaje učinaka na domaćem tržištu (usluge grijanja stambenog i poslovnog prostora i prihod od prodaje ostalih usluga), te ostale poslovne prihode (prihodi od zakupnina, donacija).

Prihodi o prodaje učinaka iskazani su u iznosu od 53.196.496 KM i odnose se na prihode od grijanja stambenog prostora (42.667.889 KM), prihode od grijanja poslovnog prostora (10.405.648 KM) i na prihode od servisnih usluga na instalacijama centralnog grijanja (prihod od sanitarne vode, prihod od uključenja i isključenja korisnika davanje saglasnosti na priključak) u iznosu od 122.959 KM. Cijene centralnog grijanja utvrđene su prema kategorijama objekata, korisnicima i prema tome da li objekti imaju mjerne uređaje. Cijene koje su na snazi od 1. 1. 2018. godini su sljedeće:

- domaćinstva bez mjernih uređaja 1,2988 KM/m² korisne površine stambenog prostora koja se fakturiše 7 mjeseci + cijena za jedinicu priključne snage 0,5235 KM/m² koja se fakturiše 12 mjeseci;
- poslovni prostori bez mjernih uređaja 2,4037 Km/m² (fakturiše se 7 mjeseci) + cijena za jedinicu priključne snage 0,8901 Km/m² (12 mjeseci);
- domaćinstva sa ugrađenim mjerilom 0,0689 KM/kWh koje se fakturiše po potrošnji + cijena za jedinicu priključne snage 0,5235 KM/m² (fakturiše se 12 mjeseci);

- poslovni prostori sa ugrađenim mjerilom 0,0965 KM/kWh koje se fakturiše po potrošnji + cijena za jedinicu priključne snage 5,1958 KM/kW (fakturiše se 12 mjeseci).

Društvo ima poseban program u kojem se vodi analitička evidencija o svim kupcima (LampoKanta). U ovom programu za svakog korisnika su evidentirani podaci o m² korisne površine, koji se unose na osnovu izvoda iz sudskog registra vlasnika stana ili poslovnog prostora, odnosno podaci o mjerilu potrošnje za domaćinstva i poslovne prostore koji imaju ugrađene mjerne uređaje. Za svakog korisnika, u zavisnosti kojoj kategoriji pripada, u program se automatski unosi jedinična cijena. U Glavnoj knjizi knjiženja vrše se mjesečno kroz program IMIS, na osnovu utvrđenih šema i izvještaja iz LampoKante. Na osnovu primljenih faktura Odjel računovodstva vrši sljedeće kontrole: da li su sve izlazne fakture za tekući mjesec evidentirane u KIF-u i kontrolu PDV-a kroz utvrđene šeme knjiženja.

Društvo je u januaru 2020. godine, na osnovu Odluke Nadzornog odbora broj: 01-05-01/20 od 27. 1. 2020. godine, izvršilo umanjeње računa korisnicima centralnog grijanja za oktobar 2019. godine u iznosu od 10%, uz obrazloženje da u oktobru 2019. godine, zbog izuzetno povoljnih vremenskih uslova, nije uključivano grijanje tokom cijelog dana, a tri dana nije uključivano nikako. Umanjenje u iznosu od 526.641 KM (bez PDV-a) izvršeno je na način da je na računima za januar 2020. godine evidentirana pretplata, koja stvarno nije postojala u prethodnom periodu. Za iznos umanjeња izvršena su knjiženja u poslovnim knjigama za 2019. godinu na način da su stornirana potraživanja od kupaca i prihodi. **Za navedenu Odluku Nadzornog odbora nije tražena saglasnost Skupštine društva, iako je Tarifnim sistemom sa Metodologijom obračuna isporučene toplotne energije i Cjenovnikom usluga (Odlukom o visini tarifnih stavova) definisano da se za visinu i promjene tarifnih stavova (cijene usluga) mora dobiti saglasnost Vlade Kantona Sarajevo. Također, u Zakonu o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo⁵ u članu 22. propisano je da stvarnu cijenu komunalnih usluga određuje i usvaja Vlada Kantona.**

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 2.635.771 KM i obuhvataju prihode od zakupnina (110.537 KM), prihode od donacija stalnih sredstava po osnovu obračunate amortizacije (596.965 KM), uplate Kantona za izmirenje obaveza po IDA kreditima (1.536.791 KM) i ostale prihode po osnovu usluga laboratorije, izgradnje termoenergetskih instalacija i ugradnje mjerila toplotne energije (391.478 KM).

Preporuka:

- **odluke o promjenama cijena donositi uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo.**

6.1.1.2 Finansijski prihodi

Finansijski prihodi iskazani su u iznosu od 1.441.824 KM i odnose se na pozitivne kursne razlike, prihod po osnovu naplaćenih kamata po transakcijskim računima i kamata po utuženjima. Pozitivne kursne razlike ostvarene su po osnovu obaveza za IDA kredite u iznosu od 1.419.113 KM, a u istom periodu prethodne godine iskazane su negativne kursne razlike u iznosu od 462.277 KM. Kurs dolara na 31. 12. 2019. godine iznosio je 1,747994 KM a na 31. 12. 2020. godine 1,592566 KM.

6.1.1.3 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 4.379.867 KM i najvećim dijelom odnose se na prihode po osnovu naplaćenih otpisanih potraživanja iz prethodnih perioda u iznosu od 4.042.480 KM.

Na osnovu uzorka, revizijom smo konstatovali da Društvo priznaje prihode u skladu s važećim cjenovnicima, Računovodstvenim politikama Društva i u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda.

⁵ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16; 43/16; 10/17; 19/17; 20/18 i 22/19

6.1.2 Rashodi

U finansijskim izvještajima iskazani su rashodi od 55.994.059 KM, kako slijedi:

	1. 1. - 31. 12. 2020.	1. 1. - 31. 12. 2019
RASHODI	55.994.059	56.050.372
Poslovni rashodi	48.351.225	47.623.659
Materijalni troškovi	32.561.508	31.205.816
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	10.846.647	10.748.998
Troškovi proizvodnih usluga	893.343	891.817
Amortizacija	3.020.118	3.369.300
Troškovi rezervisanja	49.474	0
Nematerijalni troškovi	980.135	1.407.728
Finansijski rashodi	373.566	886.434
Ostali rashodi i gubici	7.219.264	7.525.043
Rashodi iz osnova umanjenja vrijednosti sredstava	0	94
Rashodi iz osnova promjene rač. polit. i ispr. greš. iz ranij. god.	50.004	15.142

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u visini od 48.351.225 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodane robe, materijalni troškovi, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i nematerijalni troškovi.

Materijalni troškovi

Materijalni troškovi iskazani su u visini od 32.561.508 KM, a odnose se na utrošenu energiju i gorivo (32.150.592 KM), utrošene sirovine i materijal (382.367 KM), te otpis sitnog inventara (28.548 KM).

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 32.150.592 KM i odnosi se na utrošeni plin (30.202.182 KM), utrošenu električnu energiju (1.783.732 KM), utrošenu vodu (129.757 KM), utrošeno gorivo (34.116 KM) i utrošeni mazut za pokretanje agregata (805 KM).

Najveći dio ovih troškova odnosi se na plin koji se koristi kao osnovni energent za proizvodnju toplotne energije. Društvu je za period od 1. 1. do 30. 4. 2020. godine Kanton Sarajevo, u skladu sa Zaključkom br. 02-05-22741-1/19, subvencionirao dio cijene gasa, koja je iznosila 0,575 KM/Sm³. Strukturu navedene cijene gasa čini: nabavna cijena – 0,585 KM/ Sm³ + cijena distribucije prirodnog gasa – 0,080 KM/ Sm³ – subvencija Kantona Sarajevo – 0,090 KM/ Sm³. Od 1. 5. 2020. godine došlo je do promjene cijene prirodnog gasa. Vlada FBiH je dala saglasnost na veleprodajnu cijenu gasa za distributivna privredna društva na području FBiH, koja iznosi 0,53 KM/ Sm³, bez uračunatog PDV-a. Na ovu cijenu dodaje se cijena distribucije u iznosu od 0,080 KM/ Sm³, pri čemu je nova cijena gasa za Društvo iznosila 0,61 KM/Sm³.

Za korištenje motornih vozila Društvo je donijelo Opšte uputstvo za korištenje motornih vozila, kojim je definisano na koji način se prati njihovo korištenje, evidencija utroška goriva i maziva, redovni pregledi kao i obaveze vozača.

Odlukom Uprave broj 03-03-02-830/19 od 5. 7. 2019. godine vozila u vlasništvu KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo koriste se u poslovne svrhe u periodu od 7:15 do 16:00 sati za vozila koja se parkiraju na lokacijama različito od lokacije gdje se obavljaju poslovi radnog mjesta, odnosno od 7:30 do 16:00 sati za vozila koja se na kraju dana parkiraju na lokacijama Društva, gdje se i obavljaju poslovi radnog mjesta. Za korištenje vozila izvan radnog vremena potrebno je odobrenje direktora. Društvo raspolaže sa ukupno 42 putnička i teretna vozila.

Za pojedina uzorkovana službena vozila utvrđeno je da putni nalozi nisu popunjeni u skladu s Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga⁶. U putnom nalogu za uzorkovane mjesecе nisu potpuno popunjeni podaci o evidenciji rada vozila (samo je popunjeno početno stanje na početku mjeseca).

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 10.846.647 KM, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	10.846.647
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	9.564.108
Troškovi ostalih primanja i naknada prava zaposlenih (topli obrok, prevoz, regres i drugo)	1.219.098
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	3.895
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	59.546

Obračun plaća i naknada definisan je Pravilnikom o radu, čije su posljednje izmjene i dopune bile 5. 8. 2020. godine. Osnovna plaća je proizvod vrijednosti boda, koju Uprava određuje odlukama na mjesečnom nivou, u skladu s planom poslovanja i u dogovoru sa sindikalnim odborom preduzeća, te odgovarajućeg koeficijenta složenosti radnog mjesta. Odlukom Uprave od 5. 2. 2020. godine utvrđen je sistem koeficijenata na osnovu složenosti poslova radnog mjesta po grupama (od I do VIII). Koeficijenti složenosti poslova svakog radnog mjesta utvrđeni su u rasponu od 1,20 do 6,50. Pored osnovne plaće, Pravilnikom o radu utvrđena su prava na povećanu plaću za prekovremeni rad, noćni rad, rad na dan sedmičnog odmora i rad u dane praznika, na osnovu kojih je i vršen obračun plaća u Društvu.

Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje Društvo vodi za sve radnike ustanovili smo da one ne sadrže podatak o početku i završetku rada, što nije u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu (u daljem tekstu: Pravilnik o evidenciji rada).⁷ Navedeno nije u skladu ni sa Pravilnikom o radu Društva, kojim je definisano da se evidencija radnog vremena vodi u skladu s Pravilnikom o evidenciji rada.

Kod isplate plaće za januar 2020. godine konstatovali smo da su plaće za 253 radnika isplaćene suprotno koeficijentima definisanim zaključenim ugovorima o radu. Naime, isplaćene plaće su Odlukom direktora uvećane u odnosu na važeće koeficijente iz ugovora o radu, što nije u skladu sa članom 75. Zakona o radu FBiH,⁸ koji u propisuje da se plaća radnika utvrđuje kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu i ugovorom o radu. Ukupno uvećanje rashoda koji se odnose na neto plaću i pripadajuće doprinose, zbog uvećanja koeficijenata za plaće u januaru, iznosi najmanje 55.556 KM.

Utvdili smo da se za određene zaposlenike isplaćuje fiksni dodatak na plaću u neto iznosu od 80 KM mjesečno, koji se odnosi na podjelu mjesečnih računa krajnjim korisnicima. Podjela računa koju vrše zaposlenici Toplana u toku radnog vremena nije definisana internim procedurama, niti je sistematizacijom predviđeno radno mjesto za te poslove. Također, nije definisana procedura kojom se određuje iznos od 80 KM mjesečno kao dodatak na plaću radnika. Uzevši u obzir činjenicu da je u dva uzorkovana mjeseca (februar i maj) za svaki od njih isplaćen fiksni dodatak u neto iznosu od 80 KM za 111 radnika ($80 \times 111 = 8.880$ KM), a od augusta se isplaćuje fiksni dodatak u neto iznosu od 50 KM za 111 radnika ($50 \times 111 = 5.550$ KM), može se zaključiti da troškovi koje Društvo plaća za usluge podjele računa iznose 89.910 KM, odnosno 144.781 KM sa porezima i doprinosima koji se obračunavaju uz navedene dodatke. Iako je planiralo i započelo postupak javne nabavke za usluge podjele računa, Društvo nije provelo postupak, što je detaljnije obrazloženo pod tačkom 7. Izvještaja. Također, ističemo da Društvo nije izvršilo procjenu troškova i potrebnog vremena za obavljanje poslova distribucije računa, te na osnovu toga ocijenilo potrebu sistematizovanja radnih mjesta za ove poslove, u odnosu na provođenje postupka javne nabavke.

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 28/06

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16 i 89/18

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.219.098 KM i najvećim se dijelom odnose na: topli obrok u iznosu od 729.253 KM, prevoz zaposlenika od 203.757 KM, regres u iznosu od 158.650 KM (50% prosječne tromjesečne neto plaće isplaćene u FBiH), naknade za praznike u iznosu od 96.880 KM (30% prosječne mjesečne plaće isplaćene u FBiH), jednokratne pomoći u iznosu od 21.760 KM i kotizacije za seminare, savjetovanja, simpozije u iznosu od 8.798 KM. **Utvrđili smo da je radnicima Društva isplaćivana naknada za topli obrok u iznosu od 14 KM dnevno, što je iznad neoporezivog iznosa u FBiH i Pravilnika o radu, kojim je iznos toplog obroka definisan u visini od 1% od prosječne plaće isplaćene u FBiH. Za razliku iznad neoporezivog iznosa Društvo plaća pripadajuće doprinose i porez. Isplata iznad neoporezivog iznosa definisana je Sporazumom o raspoređivanju sredstava za bruto plaće i naknade radnika zaposlenih u kantonalnim javnim preduzećima između Vlade KS i Samostalnog sindikata komunalne privrede. Taj Sporazum zaključen je 2016. godine na period od tri godine i više nije važeći. Budući da Društvo ima iskazan nepokriveni gubitak iznad visine kapitala, značajan iznos nenaplaćenih potraživanja, kao i značajne obaveze koje se odnose na akumulirani dug za gas i IDA kredite, ne možemo potvrditi opravdanost iznosa toplog obroka koji isplaćuje.**

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 59.546 KM i odnose se na naknade za direktoricu interne revizije u iznosu od 14.987 KM, naknade za članove Nadzornog odbora u iznosu od 11.660 KM, naknade za članove Odbora za reviziju u iznosu od 11.660 KM, naknade članovima Skupštine Društva u iznosu od 9.091 KM, naknade po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 7.729 KM i naknade članovima komisija u iznosu od 4.416 KM. Iznos naknade predsjednicima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Skupštine, utvrđene su u iznosu od 15% od mjesečne plaće direktora Društva, dok su članovima naknade utvrđene u iznosu od 75% od naknade predsjednicima. Nadzorni odbor je u 2020. godini održao 19, Odbor za reviziju 10, a Skupština osam sjednica.

Nadzorni odbor je kod provođenja konkursa za izbor i imenovanje direktora i izvršnih direktora KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo imenovao komisiju u sastavu: Žan Matić – predsjednik, Nermina Kurtović i Sulejman Bajrić – članovi. Potrebno je istaći da je Žan Matić, kao predsjednik Nadzornog odbora u komisiji za izbor i imenovanje direktora i izvršnih direktora, bio predsjednik komisije. Odlukama Uprave, članovima navedenih komisija isplaćeno je po 500 KM (konkurs za izvršne direktora), odnosno 400 KM (konkurs za direktora).

Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 893.343 KM i odnose se na troškove održavanja (tekuće održavanje postrojenja, vozila i opreme) u iznosu od 556.686 KM, troškove usluga zaštite u iznosu od 292.001 KM, troškove zakupa u iznosu od 24.070 KM, troškove reklame u iznosu od 3.509 KM i troškove transportnih usluga u iznosu od 1.066 KM.

Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 3.020.118 KM. Obračun se vrši putem vremenske amortizacije, linearnom metodom za svako sredstvo pojedinačno, u skladu sa Nomenklaturom stalnih sredstava sa amortizacijskim stopama i vijekom trajanja.

Troškovi rezervisanja

Troškovi rezervisanja iskazani su u iznosu od 49.474 KM i odnose se na rezervisanja troškova za otpremnine kod odlaska u penziju, a obračunati su na osnovu izračuna Ovlaštenog aktuaru za 2020. godinu, u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih.

Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi iskazani su u iznosu od 980.135 KM, od kojih su najznačajniji: troškovi poreza, naknada i taksi u iznosu od 545.816 KM, telekomunikacione usluge u iznosu od 156.417 KM i troškovi komunalnih usluga u iznosu od 45.805 KM.

Kod troškova poreza, naknada i taksi najznačajniji rashod u iznosu od 439.871 odnosi se na posebnu taksu koja se obračunava za sve potrošače gasa u FBiH, a za izmirenje duga Ruskoj federaciji za isporuku gasa u periodu 1992.-1995. godine. Obračun takse se vrši u visini od 5 USD/1000 Sm³.

Preporuke:

- *putne naloge za službena vozila popunjavati u skladu s Pravilnikom o obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga, u dijelu svakodnevnog popunjavanja podataka o evidenciji rada vozila;*
- *evidenciju o radnom vremenu voditi u skladu s Pravilnikom o radu na način da se u nju unose podaci o početku i završetku rada;*
- *prilikom obračuna plaće primjenjivati koeficijente iz zaključenih ugovora o radu;*
- *izvršiti procjenu troškova i potrebnog vremena za obavljanje poslova distribucije računa, te na osnovu toga ocijeniti potrebu sistematizovanja radnih mjesta za ove poslove, u odnosu na provođenje postupka javne nabavke;*
- *preispitati opravdanost isplate toplog obroka iznad neoporezivog iznosa, imajući u vidu položaj u kojem se Društvo nalazi.*

6.1.2.2 Finansijski rashodi

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 373.566 KM i odnose se na rashode kamata u iznosu od 373.145 KM i na rashode od kamata i sudskih troškova izvršenja po utuženju u iznosu od 421 KM.

6.1.2.3 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 7.219.264 KM, od kojih su najznačajniji: ispravka vrijednosti potraživanja u iznosu od 6.892.278 KM, rashode od izgradnje termoenergetskih objekata u iznosu od 240.015 KM i na gubitke od prodaje sirovina i materijala u iznosu od 66.559 KM.

6.1.2.4 Rashodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih godina

Rashodi iz osnova ispravki grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 50.004 KM i čine ih naknadno utvrđeni ostali troškovi iz ranijih godina u iznosu od 19.834 KM i naknadno utvrđene obaveze za poreze i doprinose u iznosu od 30.170 KM.

Rashodi za naknadno utvrđene obaveze i doprinose se odnose na doprinose za PIO iz perioda 1. 4. 1992. – 31. 12. 1996. godine, za koji nisu uplaćivani doprinosi. S obzirom na to da je zaposlenicima koji su navršili 40 godina radnog staža, protokom vremena, neophodno da imaju uplaćene doprinose za punih 40 godina staža kako bi stekli uslov za penzionisanje, Društvo je izvršilo uplatu doprinosa za ranije periode.

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2020. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – neto dobit od 5.536.848 KM, dok je prethodne godine dobit iznosila 3.493.741 KM. Značajno povećanje rezultat je pozitivnih kursnih razlika po kreditima, koje su iznosile 1.441.824 KM, dok su prethodne godine iskazane negativne kursne razlike u iznosu od 462.277 KM. Društvo je ostvarilo dobit iz redovnih aktivnosti u iznosu od 8.549.300 KM, dok je po osnovu ostalih prihoda i rashoda ostvarilo gubitak u iznosu od 2.839.397 KM, koji su nastali najvećim dijelom zbog rashoda nastalih po osnovu otpisa potraživanja.

S obzirom na to da Društvo:

- **zalihe nije vrednovalo u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);**

- nije izvršilo procjenu umanjena vrijednosti stalnih sredstava, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 6.2.1 Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (dobit) Društva.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Stalna sredstva i dugoročni plasmani

Struktura stalnih sredstava na datum bilansa iskazana je u tabeli:

KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	20.131.600	22.015.536
Nematerijalna sredstva	52.305	73.127
Nekretnine, postrojenja i oprema	20.055.168	21.918.282
Dugoročni finansijski plasmani	24.127	24.127

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 52.305 KM (nabavna vrijednost 428.894 KM, ispravka vrijednosti 376.589 KM), a odnosi se na računarske programe – softvere i licence. Društvo primjenjuje linearnu metodu amortizacije, kroz procijenjeni vijek trajanja od 5 godina.

Struktura i promjene na **nekretninama, postrojenjima i opremi** daju se u tabeli:

KM

Opis	Zemljišta	Građevinski Objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kancel. namještaj	Transp. sredstva	Mat. sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8
1 Nabavna vrijednost na 1. 1. 2020.	4.114.243	63.929.910	80.808.315	1.315.023	1.591.718	638.102	152.397.311
Direktna povećanja u 2020.				116.531		1.185.919	1.302.449
Prenos sa pripreme		137.681	1.374.774			(1.620.334)	(107.879)
Otuđenje i rashodovanje		(16.000)	(277.637)	(27.270)			(320.907)
Ostalo							0
na 31. 12. 2020.	4.114.243	64.051.591	81.905.452	1.404.284	1.591.718	203.687	153.270.975
2 Akumulirana amortizacija na 1. 1. 2020.		57.248.118	70.784.594	1.179.223	1.267.094	0	130.479.029
Amortizacija za 2020.		969.164	1.919.225	51.595	67.783	0	3.007.766
Otuđenje i rashodovanje		(16.000)	(232.448)	(22.540)			(270.988)
Ostalo							0
na 31. 12. 2020.	0	58.201.282	72.471.371	1.208.277	1.334.877	0	133.215.807
3 Neto knjigovod. vrijednost na 1. 1. 2020.	4.114.243	6.681.792	10.023.720	135.800	324.624	638.102	21.918.282
na 31. 12. 2020.	4.114.243	5.850.309	9.434.081	196.006	256.841	203.687	20.055.168

Građevinsko zemljište iskazano u iznosu od 4.114.243 KM odnosi se na zemljište ispod kotlovnica, rezervoara, podstanica i garaža. Za značajan dio zemljišta Društvo nema dokaza o vlasništvu, kao što je zemljište ispod zgrade u kojoj se nalazi Uprava, glavna kotlovnica i rezervoar, gdje Društvo ima samo vlasništvo nad 28 m² zemljišta, i to je dio gdje se nalazi rezervoar goriva.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 5.850.309, a čine ih upravne zgrade (1.108.547 KM), kotlovnice (2.943.920 KM), građevinski dio toplovođa (1.523.901 KM). Povećanje u iznosu od 137.681 KM najvećim dijelom odnosi se na izvođenje radova na rekonstrukciji postojeće distributivne mreže i kotlovnica.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 9.434.081 KM, a čine ih oprema za proizvodnju toplotne energije (mašinski i elektronski dio), mjerila utroška toplotne energije, informatička oprema, oprema za grijanje, ventilacije, klima uređaji uredska i laboratorijska oprema. Povećanje u iznosu od 1.374.774 KM odnosi se najvećim dijelom na nabavku plinskog kotla i prateće opreme od 103.022 KM, mjerila utroška električne energije od 76.688 KM, zamjenu dotrajale opreme na postrojenju kotlovnice

u Poreznoj upravi u iznosu od 43.302 KM i kotlovnici Hrasno od 39.814 KM, izmjenjivača toplote od 39.814 KM, kotlova od 31.785 KM, ventila od 20.339 KM i pumpi u iznosu od 16.056 KM.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 203.687 KM i odnose se najvećim dijelom na započete projekte zamjene dotrajale opreme novom opremom na postrojenjima (94.746 KM) i rekonstrukciju distributivne mreže (83.091 KM).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. U tabeli je pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna stalna sredstva – softver	5	20
Građevinski objekti (kotlovnice i podstanice)	25	4
Građevinski objekti (distributivne mreže)	11	9
Oprema	9 - 11	9 - 11
Transportna sredstva	7	14
Računarska oprema	3	33
Kancelarijska oprema	9	11
Laboratorijska oprema	10	10

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Društvo na datum bilansa, kao ni ranijih godina, nije vršilo procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Posljedica navedenog je da se iskazana knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 20.131.600 KM može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda.

Preporuke:

- *na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.*

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo za značajan dio nekretnina ne raspolaže dokazima o vlasništvu. Od ukupnog broja nekretnina (386) koje su iskazane u poslovnim knjigama, Društvo za 188 ima ZK izvratke o vlasništvu, ili 48,70%. Podnosilo je zahtjeve za utvrđivanje prava raspolaganja (vlasništva) u skladu s Uredbom o upisu u javne knjige nekretnina i prava na nekretninama u postupku privatizacije nadležnim Općinskim službama, posredstvom Kantonalne agencije za privatizaciju, ali oni nisu još uvijek riješeni. U pojedinim slučajevima, za 34 nekretnine, Društvo je dobilo Rješenja općinskih službi kojim su utvrđena prava vlasništva ili raspolaganja u korist Društva, ali nisu još provedena u zemljišnoknjižnim uredima.

Preporuka:

- *obezbijediti dokaze o vlasništvu nekretnina koje koristi Društvo i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova.*

Hipoteke i založno pravo

Društvo nema ograničenja u raspolaganju imovinom, niti su na nekretninama i pokretnim stvarima upisana založna prava u korist trećih lica.

6.2.2 Tekuća sredstva

6.2.2.1 Zalihe i sredstva namijenjena prodaji

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
ZALIHE	5.395.853	5.532.622
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	5.390.276	5.526.149
Dati avansi	5.577	6.473

Zalihe materijala i rezervnih dijelova početno se vrednuju po trošku nabavke, a za utrošak se primjenjuje metod prosječne cijene.

Zalihe se odnose na zalihe materijala za održavanje mašine i postrojenja (čelične cijevi, ventili, spojnice, elektrode, termometri, plamenici) u iznosu od 75.833 KM, lož-ulje koje se koristi za zagrijavanje u slučaju nestanka plina od 1.532.143 KM i rezervne dijelove u iznosu od 3.745.408 KM. Za zalihe autoguma, sitnog inventara i HTZ opreme primjenjuje se metod 100% otpisa prilikom stavljanja u upotrebu.

Uvidom u analitičke preglede zaliha po skladištima konstatovali smo da postoji značajna količina koja je nabavljena još prije 2016. godine i koja nije prometovana do 2020. godine, već se još uvijek nalaze na zalihama. Društvo nije vršilo procjenu umanjavanja vrijednosti zaliha sa niskim koeficijentom obrta, odnosno za zalihe koje stoje u skladištu duži period, iako je Računovodstvenim politikama utvrđeno da se ukoliko dođe do oštećenja, gubitka kvaliteta (djelimično ili potpuno), zastarjelosti zaliha ili ne mogućnosti realizacije njihovog troška prodajom, vrši vrijednosno usklađivanje zaliha. Također, Računovodstvenim politikama je definisano da Uprava Društva, godišnje, imenuje stručnu komisiju sa ciljem analiza svih zaliha, sa aspekta tehničko-tehnološke zastarjelosti zaliha, utvrđivanja upotrebljivosti/neupotrebljivosti zaliha kao i finansijsko njihovo vrednovanje. Navedena komisija nije formirana ove, a ni prethodnih godina. Osim toga, Društvo ne prati ročnu strukturu zaliha, već se one prate količinski, te se ne utvrđuje njihova neto nadoknadiva vrijednost na datum bilansa.

Ne možemo potvrditi da su zalihe vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9 MRS-a 2 – Zalihe, prema kojem se one vrednuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuka:

- *radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha, u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe.*

6.2.2.2 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	11.168.793	9.772.267
Transakcijski računi – domaća valuta	11.150.883	9.761.083
Transakcijski računi – strana valuta	9.182	2.273
Blagajna	8.728	8.912

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo (glavni račun), UniCredit banke d.d. Mostar, Raiffeisen banke d.d. Sarajevo, Sparkasse banke d.d. Sarajevo, Sberbanke BH d.d. Sarajevo, ASA banke d.d. Sarajevo i Bosna Bank International d.d. Sarajevo.

Društvo putem blagajne naplaćuje račune za usluge svoje osnovne djelatnosti. Dnevni prihod koji ostvari od naplaćenih računa u gotovini evidentira se putem blagajne koja se nalazi u direkciji Društva i u Centrima za korisnike koji su opremljeni POS uređajima, čime je omogućeno svim korisnicima da svoje uplate u Centrima vrše bezgotovinski.

6.2.2.3 Kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i aktivna vremenska razgraničenja

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća kratkoročna potraživanja: **KM**

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
POTRAŽIVANJA, PLASMANI I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	11.327.588	11.196.257
Kratkoročna potraživanja	11.299.548	10.482.443
Potraživanja od kupaca u zemlji	11.164.875	10.356.290
Druga kratkoročna potraživanja	134.673	126.153
Potraživanja za PDV	14.326	696.992
Aktivna vremenska razgraničenja – AVR	13.714	16.822

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji data je u sljedećoj tabeli: **KM**

	31.12.2020.	31.12.2019.
Potraživanja od kupaca	11.164.875	10.356.290
Potraživanja od kupaca u zemlji	11.164.875	10.329.780
Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	86.900.733	84.248.886
(Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji)	(86.900.733)	(84.222.376)

Fakturisanje usluga i praćenje naplate potraživanja detaljno je obrađeno u Tehničkom uputstvu procesa prodaje (TU/SPK/01) i u Računovodstvenim politikama Društva. U glavnoj knjizi, kroz program IMIS, na osnovu mjesečnog Izvještaja o fakturisanju i naplaćenju usluzi centralnog grijanja iz programa Lämpökanta, vrši se mjesečno zaduženje korisnika – kupaca usluga centralnog grijanja za stambeni i poslovni prostor, sa prihodom po toj osnovi i sa pripadajućim obavezama za PDV. Unos uplata od korisnika centralnog grijanja, stambeni prostor i poslovni prostor knjiži se ručno, na osnovu izvoda iz banaka i automatski, prijemom elektronskih uplata sa svih uplatnih mjesta i direktno sa izvoda ukoliko je to tehnički moguće. Vršiti se kontrola prateće dokumentacije za elektronsko knjiženje uplata (blagajne) i elektronsko knjiženje uplata prenosa novčanih sredstava na žiroračun (dnevni izvještaj o naplati) za sva uplatna mjesta. Na sumnjiva i sporna potraživanja – utužena prenosi se iznos utuženih potraživanja koji dostavi Služba pravnih i općih poslova. Na poziciji sumnjiva potraživanja – neutužena prenosi se iznos potraživanja koji nije obuhvaćen utuženjem, kao i potraživanja koja su starija od 180 dana na dan izrade obračuna (polugodišnjeg i godišnjeg).

Potraživanja od kupaca iskazana su u neto iznosu od 11.164.875 KM, dok su sumnjiva i sporna i ispravka vrijednosti iskazana u istom iznosu (86.900.733 KM), jer se prilikom prenosa redovnih potraživanja na sumnjiva i sporna istovremeno vrši korekcija rezultata poslovanja, na teret rashoda.

Ročna struktura ukupnih potraživanja od kupaca na datum bilansa data je u tabeli:

KM

Opis	do 30	od 31 do 90	od 90 do 180	od 180 do 365	od 1 do 3 godine	preko 3 godine	UKUPNO
Kupci – domaćinstva	5.711.401	2.454.922	696.128	3.106.755	8.494.016	65.653.798	86.117.021
Kupci – poslovni prostori	1.551.612	631.809	144.446	651.400	1.148.258	7.196.386	11.323.910
Ostali kupci	24.170	25.359	17.851	212.954	151.459	192.884	624.677
UKUPNO	7.287.183	3.112.090	858.425	3.971.109	9.793.732	73.043.068	98.065.608
PROCENAT	7,43%	3,17%	0,88%	4,05%	9,99%	74,48%	100,00%

Iz prezentirane tabele vidi se da je, od 98.065.608 KM, na teret rashoda ispravljeno 86.900.733 KM ili 88,61%. Radi se o značajnim potraživanjima Društva koja su, iako utužena, najvećim dijelom trajno izgubljena, jer je najveći dio nenaplaćenih potraživanja, u iznosu od 73.043.068 KM, stariji od tri godine.

Zbog ovakvog stanja Društvo je 2017. godine donijelo Akcioni plan za poboljšanje naplate centralnog grijanja, koji sadrži mjere u nadležnosti Društva koje se trebaju provoditi kontinuirano, i koje bi se trebale poduzimati s ciljem unapređenja odnosa sa korisnicima, te mjere za čiju realizaciju je potreban angažman institucija izvan Društva. Međutim, Društvo je suočeno s problemom koji se odnosi na stav Suda da neće dozvoljavati izvršenja po prijedlozima kod kojih je predmet izvršenja nekretnina, koristeći kao argument presude Kantonalnog suda, kojima je presuđeno da se izvršenje ne može provesti ukoliko je potraživanje nesrazmjerno u odnosu na vrijednost nekretnine, jer se time vrijeđaju osnovna ljudska prava. Također je potrebno naglasiti da Društvo nije u mogućnosti isključiti sa sistema grijanja korisnike (koji neredovno izmiruju obaveze) koji imaju dvocijevni sistem grijanja. Ovaj sistem je prisutan kod najvećeg broja korisnika, jer se jednocijevni sistem počeo uvoditi tek u skorije vrijeme, prilikom izgradnje novih objekata koji su priključeni na sistem centralnog grijanja.

Ovakva struktura nenaplaćenih potraživanja direktno utiče na uspješnost poslovanja, kao i na likvidnost Društva, posebno imajući u vidu da Društvo ima iskazan gubitak iznad visine kapitala od 70.539.046 KM, obaveze po IDA kreditima od 18.726.167 KM (koje ne može izmirivati bez podrške Kantona) i obaveze prema KJKP-u „Sarajevogas“ u iznosu od 89.881.504 KM (za koji je sklopljen ugovor o otplati duga na 77 godina).

Preporuka:

- **intenzivirati aktivnosti na naplati potraživanja kako bi se obezbijedilo nesmetano poslovanje Društva.**

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 134.673 KM i najvećim dijelom odnose se na potraživanja od banke za predate pazare (69.576 KM), potraživanja po ugovorima o sufinansiranju zapošljavanja (40.650 KM), potraživanja za refundacije bolovanja (21.916 KM) i potraživanja od zaposlenih (472 KM) za troškove mobitela i naknadu manjka.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
KAPITAL	0	0
Osnovni kapital	10.000	10.000
Statutarne i druge rezerve	22.575.861	22.575.861
Neraspoređena dobit izvještajne godine	5.536.848	3.493.741
Gubitak ranijih godina do visine kapitala	(28.122.709)	(26.079.602)

Osnovni kapital u poslovnim knjigama Društva iskazan je u iznosu od 10.000 KM; u 100% je vlasništvu Kantona Sarajevo i istovjetan je kapitalu iskazanom u sudskom registru.

Društvo na 31. 12. 2020. godine ima nepokrivene gubitke u iznosu od 98.538.251 KM, a sastoje se od:

1. Gubitaka ranijih godina do visine kapitala u iznosu od 28.122.709 KM, koji se odnose na:

- dio gubitka iz 2012. godine 2.750.724 KM
- dio gubitka iz 2013. godine 13.154.175 KM
- dio gubitka iz 2014. godine 2.598.440 KM
- gubitak iz 2015. godine 9.619.370 KM

2. Gubitaka iznad visine kapitala u iznosu od 70.415.542 KM, iskazanih u aktivi Društva:

- dio gubitka iz 2008. godine 24.615.886 KM
- dio gubitka iz 2009. godine 16.677.412 KM
- dio gubitka iz 2010. godine 7.571.446 KM
- dio gubitka iz 2011. godine 11.515.259 KM
- dio gubitka iz 2012. godine 10.035.539 KM

Akumulirani gubitak nastao je najvećim dijelom u periodu do 2016. godine, kada se cijena usluga centralnog grijanja nije korigovala u skladu sa porastom cijene prirodnog gasa. Zbog toga je Vlada Kantona Sarajevo, kao osnivač Društva, donijela Zaključak broj: 02-05-22741-1/19 od 10.6. 2019. godine kojim će u narednom periodu razmatrati Plan restrukturiranja KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo, sa eventualnim prijedlogom za dokapitalizaciju Društva, shodno finansijskim mogućnostima Kantona Sarajevo kao osnivača, na način da se u narednih 20 godina izvrši postepena dokapitalizacija s ciljem pokrivanja akumuliranog gubitka KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo. **Do okončanja revizije Vlada Kantona Sarajevo nije razmatrala Plan restrukturiranja Društva, niti su poduzete adekvatne mjere s ciljem poboljšanja njegovog finansijskog položaja.**

Neraspoređena dobit izvještajne godine u iznosu od 5.536.848 KM odnosi se na ostvarenu dobit za 2020. godinu. Do okončanja revizije Skupština Društva nije donijela odluku o načinu raspodjele finansijskog rezultata (dobiti) za 2019. godinu.

Preporuka:

- **u saradnji s Kantonom Sarajevo, kao osnivačem, poduzeti aktivnosti na pokriću akumuliranog gubitka i utvrditi mjere kako bi se poboljšao finansijski položaj Društva.**

6.2.4 Obaveze

U finansijskim izvještajima na datum bilansa iskazane su obaveze kako slijedi:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBAVEZE I RAZGRANIČENJA	118.439.376	124.469.073
Dugoročna rezervisanja	5.761.691	6.041.751
Dugoročne obaveze	99.193.159	105.877.762
Kratkoročne obaveze	13.226.214	12.285.380
Kratkoročne finansijske obaveze	2.289.414	2.329.274
Obaveze iz poslovanja	9.690.566	9.019.165
Obaveze za plaće, naknade i ostala primanja zaposlenih	827.899	801.663
Druge obaveze	124.286	135.278
Obaveze za PDV	154.871	0
Obaveze za porez na dobit	139.178	0
Pasivna vremenska razgraničenja	258.312	264.180

6.2.4.1 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja u finansijskim izvještajima iskazana su u iznosu od 5.761.691 KM i odnose se na odgođene prihode po osnovu donacija (4.964.352 KM) i rezervisanja za otpremnine kod odlaska u penziju (797.339 KM).

6.2.4.2 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze u finansijskim izvještajima iskazane su u iznosu od 99.193.159 KM i odnose se na dugoročne obaveze po reprogramu duga prema Sarajevogas u iznosu od 81.757.039 KM, dugoročne obaveze po IDA kreditima u iznosu od 17.328.320 KM i na dugoročni dio obaveze po ugovoru o najmu, knjižen u skladu sa MSFI-jem 16 – Najmovi, u iznosu od 107.800 KM.

Društvo prema dobavljaču Sarajevogas ima neizmirene obaveze koje su akumulirane iz prethodnog perioda, a za koje je 28. 2. 2017. godine potpisan Ugovor o reprogramu obaveza. Ugovorom je dogovoreno da se obaveze u iznosu od 91.327.037 KM izmiruju u periodu od narednih 77 godina u jednakim godišnjim iznosima od 1.200.000 KM, s tim da će posljednja rata iznositi 127.037 KM. Također je definisano da će iznos od 2.426.516 KM biti izmiren po uplatama iz Budžeta Kantona Sarajevo.

Preuzimanje obaveze vraćanja duga uslovljeno je primjenom Tarifnog sistema, što podrazumijeva da se, u slučaju promjene cijene prirodnog gasa, visine tarifnih stavova moraju usklađivati sa Tarifnim sistemom. Svake godine, posebnim aktom, se utvrđuje razlika planiranih i isporučenih količina gasa između Društva i Sarajevogasa, te se plaćanje vrši u tekućoj godini za prethodnu.

Društvo je 2013. godine preuzelo obaveze po IDA kreditima od Kantona Sarajevo, na osnovu ugovora između Kantona Sarajevo, Federacije BiH i Društva, koje je koristilo za investiranje u stalna sredstva i nova postrojenja. Obaveze po IDA kreditima iskazane su u iznosu od 18.726.167 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 17.328.320 KM, a na kratkoročne 1.397.847 KM. Kanton Sarajevo je preuzeo obavezu planiranja sredstava u svom Budžetu za izmirenje obaveza Društva za anuitete koji dospijevaju po IDA kreditima, zbog gubitaka u poslovanju Društva. Uplate od Kantona Sarajevo za izmirenje obaveza po IDA kreditima u 2020. godini iznosile su 1.798.045 KM. Na taj iznos subvencije Društvo obračunava i plaća PDV od 17%, u skladu s ranijim inspekcijskim nadzorom Uprave za indirektno oporezivanje BiH. U 2020. dospjele i plaćene obaveze za IDA kredite iznosile su 1.798.045, od čega se na glavnice odnosi 1.468.051 KM, a na kamatu 329.994 KM. Zbog obračunavanja PDV-a na dobiveni iznos subvencije Društvo je kao prihod od subvencije moglo iskazati samo 1.536.791 KM.

Imajući u vidu evidentirani gubitak iznad visine kapitala Društva i preuzete obaveze po reprogramu duga sa Sarajevogasom, upitna je sposobnost Društva da vlastitim sredstvima servisira evidentirane obaveze po osnovu akumuliranog duga prema Sarajevogasu i iznos obaveze za PDV po primljenim subvencijama za IDA kredite od Kantona Sarajevo.

6.2.4.3 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 2.289.414 KM i odnose se na kratkoročni dio dugoročnih finansijskih obaveza.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 9.690.566 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji (6.986.836 KM), kratkoročne obaveze po reprogramu duga prema Sarajevogasu (1.820.000 KM) i primljene avanse (883.730 KM).

Obaveze po osnovu plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazane su u iznosu od 827.899 KM. Njihova struktura je sljedeća: obaveze za neto plaće (373.978 KM), obaveze za doprinose (319.933 KM), obaveze po osnovu ostalih primanja zaposlenih (92.644 KM) i obaveze za porez (41.343 KM) i odnose se na obračunate plaće za 12. mjesec 2020. godine koje su isplaćene u januaru 2021. godine.

6.2.4.4 Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 258.312 KM i odnose se na rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 155.000 KM, rezervisanja za naknade radnika u iznosu od 101.646 KM i na unaprijed obračunate troškove u iznosu od 1.666 KM.

6.2.5 Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 36.651.029 KM, a odnosi se najvećim dijelom na:

- date bjanko mjenice po IDA kreditima: 25.359.614 KM
- obaveze Kantona Sarajevo po IDA kreditima: 4.134.452 KM
- date bjanko mjenice za kredite kod banaka: 2.624.980 KM
- zalihe tuđeg materijala i zalihe iz donacija: 1.403.608 KM
- zalihe tuđeg materijala i zalihe iz donacija: 1.403.608 KM
- postrojenja i oprema dobijena na korištenje: 815.502 KM
- primljene garancije: 583.523 KM

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su neto novčani primici od 3.883.678 KM i neto novčane isplate od 2.487.153 KM, što za rezultat ima pozitivan novčani tok u iznosu od 1.396.525 KM. Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2020. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljene su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i sa zahtjevima člana 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), kao i potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja, u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

7. JAVNE NABAVKE

Planom poslovanja za period 2019-2021. godine, za 2020. su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 43.445.980 KM.

Donesen je revidirani Plan nabavki Društva za 2020. godinu 27. 3. 2020. godine i njime su predviđene nabavke u ukupnom iznosu od 50.660.830 KM. Planirana je nabavka roba u ukupnom iznosu od 11.025.180 KM, usluga u iznosu od 3.704.400 KM, radova u iznosu od 1.436.000 KM i ukupno planirani okvirni sporazumi u iznosu od 371.300 KM. U okviru Plana nalaze se i nabavke koje su izuzete od primjene Zakona o javnim nabavkama u iznosu od 34.123.950 KM (plin, električna energija, voda),

Revidiranim Planom nabavki za 2020. godinu planirane nabavke uvećane su za 7.214.850 KM u odnosu na Trogodišnji plan, što nije obrazloženo na adekvatan način. Uvećanja se u najvećem dijelu odnose na zamjenu opreme koja je i dalje u upotrebi. Radi se o kotlovima, gorionicima, gasnim kondenzacionim kotlovima i pratećoj opremi za kotlovnice „Zvijezda“, „Branka Blažek“, „K-5“, „Ilijaš“, „Zetra“ i „Čengić Vila II“. **Nije nam predloženo da oprema u navedenim kotlovnicama nije u funkciji. Također, nije nam prezentovano da je predviđeno povećanje kapaciteta, efikasnosti ili broja korisnika.**

Nadzorni odbor je Odlukom dao saglasnost na izmjenu i dopunu Plana nabavki Društva za 2020. godinu, ali Skupština Društva nije dala saglasnost, odnosno nije prihvatila Prijedlog izmjena i dopuna plana nabavki. S obzirom na to da, prema članu 6. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i članu 26. Statuta Društva, Skupština odobrava revidirani plan poslovanja, ne možemo potvrditi da je Društvo imalo osnov za provođenje izmjena i dopuna plana nabavki za 2020. godinu.

U tabeli dajemo pregled uvećanja planiranih iznosa nabavki iz Plana nabavki za 2020. godinu u odnosu na Plan poslovanja za period 2019-2021. godine:

Naziv nabavke u Planu nabavki za 2020. god.	Plan nabavki za 2020. godinu	Trogodišnji plan (procijenjena vrijednost bez PDV-a, u KM)
Kotlovi	2.330.000	1.800.000
Gorionici sa pratećom opremom	2.335.000	500.000
Sistem za automatski rad kotlovnica	1.300.000	250.000
Gasni kondenzacioni kotlovi i prateća oprema	500.000	200.000
Pumpe sa frekventnim konvertorima	250.000	100.000
Elektromagnetni regulacioni kombinirani ventili	140.000	0
Demontaža i montaža opreme	500.000	6.000
Razvoj softvera	174.000	28.000
Dugoročni kredit	500.000	170.000

Društvo je u 2020. godini provelo 168 postupaka javnih nabavki, ukupne vrijednosti od 2.973.783 KM, čiji pregled dajemo u tabeli:

	Iznos (u KM)	Broj postupaka
JAVNE NABAVKE	2.973.783	168
Otvoreni postupci	2.045.362	20
Konkurentski zahtjevi	593.898	31
Direktni sporazumi	334.523	117

Revidirani su postupci javnih nabavki u ukupnom iznosu od 1.504.440 KM, i to: **8 otvorenih postupaka u iznosu od 1.187.590 KM** (sanacija oštećenih asfaltnih površina, nabavka rezervnih dijelova za mjerila utroška toplotne energije, nabavka visokotlačnih uljnih pumpi, nabavka ličnih zaštitnih sredstava i opreme, nabavka invertnog metalurškog mikroskopa, nabavka elektromaterijala, izvođenje građevinskih radova na novim i na postojećim distributivnim mrežama), **11 konkurentskih postupaka u ukupnom iznosu od 282.886 KM** (nabavka mašina za čišćenje kotlovske cijevi, nabavka hemijskog sredstva za pripremu kotlovske vode, nabavka materijala za remont, izvođenje radova na toplotnim podstanicama, nabavka čeličnih profila, nabavka sistema održavanja pritiska, usluge izrade projekta, nabavka sitnog alata, usluge izrade projektne dokumentacije za istraživanje geotermalnih voda, nabavka kompenzatora, prirubnica i ostalo i nabavka sigurnosnih i ostalih ventila) i **9 direktnih sporazuma u ukupnom iznosu od 33.964 KM**.

Konstatovali smo sljedeće propuste i nepravilnosti kod provođenja određenih javnih nabavki:

- Kod nabavke **usluga distribucije računa za centralno grijanje** Društvo je u 2020. godini pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke procijenjene vrijednosti od 180.000 KM. Za navedenu nabavku ponuđači JP „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo i „MHS“ d.o.o. Sarajevo uložili su žalbe na tendersku dokumentaciju, koje je usvojio Ured za razmatranje žalbi. BH Pošta se žalila na opis predmeta nabavke, gdje je navedeno da se radi o kurirskim uslugama, a ne o uslugama koje predstavljaju rezervisane poštanske usluge u skladu sa Zakonom o poštama BiH i Zakonom o poštanskom prometu FBiH. Također, žalba se odnosila na kriterij tenderske dokumentacije koji se odnosi na zapošljavanje lica sa invaliditetom. „MHS“ d.o.o. se žalio na uslov za obavljanje djelatnosti, gdje je u tenderskoj dokumentaciji tražena samo registracija, a ne i licenca za obavljanje kurirskih poslova, kao i na uslov koji propisuje zapošljavanje invalidnih lica.

Zbog uloženi žalbi na tendersku dokumentaciju, koje je prihvatio Ured za razmatranje žalbi, postupak je obustavljen i do okončanja revizije nije završen. Iz navedenog je vidljivo da su uslovi u tenderskoj dokumentaciji ograničavajući faktor za ponuđače, što nije u skladu s članom 3. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisana obaveza osiguranja aktivne i pravične konkurencije s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, i članom 53. kojim je ugovorni organ, prilikom pripreme tenderske dokumentacije, dužan poštovati principe jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača. Poništavanje postupka imalo je za posljedicu da je Društvo tokom cijele godine angažovalo svoje zaposlenike na distribuciji računa.

- Kod nabavke usluga istraživanja geotermalnih voda Društvo je provelo konkurentski postupak i zaključilo ugovor sa ponuđačem „IPIN“ d.o.o. Bijeljina u iznosu od 28.000 KM. Tenderskom dokumentacijom, u kojoj je kriterij za dodjelu ugovora bila ekonomski najpovoljnija ponuda, definisano je da rok izvršenja nosi 30% prilikom izbora najpovoljnijeg ponuđača. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na realizaciju ovog ugovora, konstatovali smo da izabrani ponuđač nije izvršio usluge u ugovorenom roku (kašnjenje od 30 dana). Ističemo da Društvo nije tražilo garanciju za uredno izvršenje ugovora, kao ni ostale ugovorne odredbe kojima bi se zaštitilo od neurednog izvršenja zaključenog ugovora.
- Kod nabavke invertnog metalurškog mikroskopa za metalografska ispitivanja, Društvo je provelo otvoreni postupak i zaključilo ugovor sa ponuđačem „Sedžan - Ingenering“ d.o.o. Vogošća u iznosu od 59.800 KM. U tehničkim zahtjevima tenderske dokumentacije Društvo je tražilo mikroskop sa odgovarajućim stream softverom za mjerenje i obradu slike, što upućuje na proizvođača Olympus, a da nije navelo dodatak „ili ekvivalent“, što nije u skladu s članom 54. Zakona o javnim nabavkama BiH, kojim je definisano da tehnička specifikacija ne smije uputiti na određenog proizvođača bez navođenja dodatka „ili ekvivalent“.
- Kod nabavke ličnih zaštitnih sredstava i opreme Društvo je zaključilo ugovor sa dobavljačem KIMEEL d.o.o. Sarajevo u iznosu od 54.981 KM. U zahtjevu za pokretanje postupka nabavke navedena je zaštitna oprema za glavu, tijelo, ruke i noge, kao i jedna stavka koja se ne može pripisati suštini ove nabavke zaštitne opreme, a to je namjenska lutka za obuku iz prve pomoći, sa cijenom od 4.950 KM, što predstavlja cca 10% ukupnog iznosa nabavke koji sadrži 47 stavki.

Na osnovu navedenog, konstatovali smo da je Društvo uvećalo Plan nabavki za 2020. godinu, bez saglasnosti Skupštine, za iznos od 7.214.850 KM. Realizacija javnih nabavki ostvarena je u iznosu od 2.973.783 KM, odnosno 18,40% od ukupno planiranog, što ukazuje na neefikasnost provođenja postupaka javnih nabavki i njihovog planiranja. Također, nisu primijenjene odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu pravilnog sačinjavanja tenderske dokumentacije kod nabavke usluga distribucije računa za centralno grijanje i nabavke invertnog metalurškog mikroskopa, te poštivanja odredbi zaključenih ugovora kod nabavke usluga istraživanja geotermalnih voda. Navedeno nije u skladu sa članom 3, 53. i 54. Zakona o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *izmjene Plana nabavki vršiti isključivo na osnovu saglasnosti Skupštine Društva, u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Statutom;*
- *postupke javnih nabavki provoditi u skladu s procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama, u dijelu sačinjavanja tenderske dokumentacije;*
- *osigurati poštivanje odredbi zaključenih ugovora sa izabranim dobavljačima u dijelu roka izvršenja ugovorenih poslova.*

8. SUDSKI SPOROVI

Prema podacima nadležne službe, protiv Društva se vode sudski sporovi u ukupnom iznosu od 371.911 KM i odnose se najvećim dijelom na naknadu štete. Od ovog iznosa, na sudske presude odnosi se 72.401 KM. Društvo je na ime sudskih sporova izvršilo rezervisanja u iznosu od 155.000 KM.

Društvo, prema prezentiranim podacima, ima pokrenute sudske postupke u vrijednosti od 81.810.827 KM. Dva puta godišnje vrši se utuživanje, pa je tako u februaru 2020. godine izvršeno utuženje 9.392 korisnika stambenih prostora u ukupnom iznosu od 5.585.502 KM za period utuženja 1. 1. 2019. – 31. 12. 2019. godine i 453 korisnika poslovnog prostora za iznos od 334.899 KM. U oktobru 2020. godine izvršeno je utuženje 486 korisnika poslovnog prostora u iznosu od 317.894 KM i 585 korisnika stambenog prostora u ukupnom iznosu od 74.132 KM. Za utužena potraživanja izvršene su ispravke vrijednosti na teret rashoda.

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Društvo je 5. 8. 2021. godine, dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu i priložilo dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data za: primjenu standarda MRS - 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, uspostavljenje sistema internih kontrola, sistematizaciju radnih mjesta u Odjelu za internu reviziju, umanjeње računa centralnog grijanja i donošenje odluka o promjenama cijena, dodatak na plaću za podjelu mjesečnih računa, sistematizovanje radnih mjesta za podjelu računa u odnosu na provođenje javne nabavke, opravdanost isplate toplog obroka iznad neoporezivog iznosa i aktivnosti na naplati potraživanja

Priloženu dokumentacija i obrazloženja koja se odnose na date preporuke za popunjenost zaposlenih u Odjelu za internu reviziju, te umanjeње računa centralnog grijanja i donošenje odluka o promjenama cijena smo prihvatili i inkorporirali u konačan Izvještaj.

Ostale komentare nismo mogli prihvatiti jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza u Izvještaju, za što dajemo sljedeća obrazloženja:

- Društvo je dužno na kraju svakog izvještajnog perioda da ocijeni da li postoji bilo kakav pokazatelj da je vrijednost nekog sredstva umanjena, u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine. Objašnjenje da nije došlo do umanjeња vrijednosti imovine nije prihvaćeno budući da Društvo nije na kraju izvještajnog perioda izvršilo procjenu ima li ikakvih indicija da je vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme umanjena. Uvažavajući paragraf 12. MRS-a 36, posebno kada se radi o značajnima stalnim sredstvima kojim raspolaže preduzeće u većinskom državnom vlasništvu, neprimjenjivanje MRS-a 36 prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, u zavisnosti od obračunate materijalnosti i drugih kvalitativnih faktora, utiče na revizorsko mišljenje jer nije primijenjen okvir finansijskog izvještavanja.
- Vezano za implementaciju donesenih internih akata za uspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola, data su samo obrazloženja o aktivnostima interne revizije, kao i njenim nadležnostima. Navedeno nije uticalo na izmjenu konstatovanih nalaza i preporuka u Izvještaju. Kao primjer navodimo nedostatke uočene kod popunjavanja putnih naloga, evidencije o radnom vremenu, isplate plaće za januar 2020. godine i sl., koji su se desili uprkos postojanju internih akata koji regulišu postupanje u ovim procesima.
- U vezi sa naknadama koje Društvo isplaćuje zaposlenicima za podjelu računa, nije nam prezentovana dodatna dokumentacija koji bi uticala na izmjenu konstatovanog nalaza u

Izveštaju, kao ni informacija da je Društvo izvršilo procjenu troškova i potrebnog vremena za obavljanje poslova distribucije računa u vlastitoj režiji u odnosu na angažovanje treće strane putem postupka javne nabavke.

- Naknade za topli obrok iznad neoporezivog iznosa, a koje se isplaćuju zaposlenicima, nisu opravdane dodatnim dokazima, te ostajemo pri konstataciji da su neprimjerene imajući u vidu položaj u kojem se nalazi Društvo.
- U izveštaju su navedeni problemi i ograničenja sa kojima se Društvo susreće pri naplati potraživanja, međutim preporuka je data kako bi Društvo intenziviralo aktivnosti u smislu poduzimanja radnji za ubrzano rješavanje postupaka pred nadležnim sudom. Nije dostavljena dokumentacija koja bi uticala na promjenu konstatovanog nalaza i preporuke.

Koordinatorica rada u Sektoru
za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Mia Buljubašić

Tim za reviziju

Belma Mušinović – voditeljica tima

Mirza Šrndić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans uspjeha za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravnog lica: KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo			
RB	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
A)	DOBIT ILI GUBITAK PERIODA	5.536.848	3.493.741
	POSLOVNI PRIHODI I RASHODI		
I	Poslovni prihodi (od 1 do 4)	55.832.267	55.263.002
1	Prihodi od prodaje robe	0	0
2	Prihodi od prodaje učinaka	53.196.496	52.341.032
3	Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	0	0
4	Ostali poslovni prihodi	2.635.771	2.920.970
II	Poslovni rashodi (od 1 do 9)	48.351.225	47.623.659
1	Nabavna vrijednost prodane robe	0	0
2	Materijalni troškovi	32.561.508	31.205.816
3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	10.846.647	10.748.998
4	Troškovi proizvodnih usluga	893.343	891.817
5	Amortizacija	3.020.118	3.369.300
6	Troškovi rezervisanja	49.474	0
7	Nematerijalni troškovi	980.135	1.407.728
8	Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
9	Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	0	0
III	Dobit od poslovnih aktivnosti (I-II)	7.481.042	7.639.343
	Gubitak od poslovnih aktivnosti (II-I)	0	0
	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI		
IV	Finansijski prihodi (od 1 do 6)	1.441.824	27.794
1	Finansijski prihodi od povezanih pravnih lica	0	0
2	Prihodi od kamata	0	0
3	Pozitivne kursne razlike	1.419.113	0
4	Prihodi od efekata valutne klauzule	0	0
5	Prihodi od učešća u dobiti zajedničkih ulaganja	0	0
6	Ostali finansijski prihodi	22.711	27.794
V	Finansijski rashodi (od 1 do 5)	373.566	886.434
1	Finansijski rashodi iz odnosa s povezanim pravnim licima	0	0
2	Rashodi kamata	373.145	424.157
3	Negativne kursne razlike	0	462.277
4	Rashodi iz osnova valutne klauzule	0	0
5	Ostali finansijski rashodi	421	0
VI	Dobit od finansijskih aktivnosti (IV-V)	1.068.258	0
	Gubitak od finansijske aktivnosti (V-IV)	0	858.640
VII	Dobit redovne aktivnosti (III-VI) > 0	8.549.300	6.780.703
VIII	Gubitak od redovne aktivnosti (III-VI) < 0	0	0
	OSTALI PRIHODI I RASHODI		
IX	Ostali prihodi i dobici (od 1 do 9)	4.379.867	4.942.136
1	Dobici od prodaje stalnih sredstava	0	0
2	Dobici od prodaje investicionih nekretnina	0	0
3	Dobici od prodaje bioloških sredstava	0	0
4	Dobici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Dobici od prodaje materijala	164.742	23.555
6	Viškovi	0	0
7	Naplaćena otpisana potraživanja	4.042.480	4.550.426
8	Prihodi po osnovu ugovorene zaštite od rizika	5.556	3.507
9	Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi	167.089	348.958
X	Ostali rashodi i gubici (od 1 do 9)	7.219.264	7.525.043
1	Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava	3.884	1.520
2	Gubici od prodaje i rashodovanja investicionih nekretnina	0	0
3	Gubici od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	0	0
4	Gubici od prodaje učešća u kapitalu i vrijednosnih papira	0	0
5	Gubici od prodaje materijala	66.559	49.903
6	Manjkovi	0	1.495
7	Rashodi iz osnova zaštite od rizika	0	0

8	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	6.892.278	7.090.500
9	Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi	256.543	381.625
XI	Dobit po osnovu ostalih prihoda i rashoda (IX-X)	0	0
XII	Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (X-IX)	2.839.397	2.582.907
	PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI SREDSTAVA		
1	Prihodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	0
2	Rashodi iz osnova usklađivanja vrijednosti sredstava	0	94
3	Povećanje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
4	Smanjenje vrijednosti specifičnih stalnih sredstava	0	0
XIII	Dobit od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) > 0	0	0
XIV	Gubitak od usklađivanja vrijednosti (1-2+3-4) < 0	0	94
1*	Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	16.127	95.316
2*	Rashodi iz osnova promjena računovodstvenih politika i ispravki neznčajnih grešaka iz ranijih perioda	50.004	15.142
	DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XV	Dobit neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) > 0	5.676.026	4.277.876
XVI	Gubitak neprekinutog poslovanja prije poreza (VII-VIII+XI-XII+XIII-XIV+1*-2*) < 0	0	0
	POREZ NA DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
1**	Porezni rashodi perioda	139.178	784.135
2**	Odloženi porezni rashodi perioda	0	0
3**	Odloženi porezni prihodi perioda	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK NEPREKINUTOG POSLOVANJA		
XVII	Neto dobit neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) > 0	5.536.848	3.493.741
XVIII	Neto gubitak neprekinutog poslovanja (XV-XVII - 1** - 2** + 3**) < 0	0	0
	DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA		
XIX	Neto dobit prekinutog poslovanja	5.536.848	3.493.741
XX	Neto gubitak prekinutog poslovanja	0	0
	NETO DOBIT ILI GUBITAK PERIODA		
XXI	Neto dobit perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) > 0	5.536.848	3.493.741
XXII	Neto gubitak perioda (XVII-XVIII+XIX-XX) < 0	0	0
B)	OSTALA SVEOBUHvatNA DOBIT ILI GUBITAK	0	0
1	Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
2	Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	0	0
3	Obračunati odloženi porez na ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0
	Neto ostala sveobuhvatna dobit (1-2-3) > 0	0	0
	Neto ostali sveobuhvatni gubitak (1-2-3) < 0	0	0
XXIII	Ukupna neto sveobuhvatna dobit perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) > 0	5.536.848	3.493.741
XXIV	Ukupna neto sveobuhvatni gubitak perioda (XXI-XXII+XXIII-XXIV) < 0	-	-
	Neto dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXI ili XXII)	5.536.848	3.493.741
	a) vlasnicima matice	5.536.848	3.493.741
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak perioda prema vlasništvu (XXIII ili XXIV)	5.536.848	3.493.741
	a) vlasnicima matice	5.536.848	3.493.741
	b) vlasnicima manjinskih interesa	0	0
	Zarada po dionici:	0	0
	a) obična		
	b) razdijeljena		
	Prosječan broj zaposlenih:	350	354
	- na bazi sati rada		
	- na bazi stanja krajem mjeseca	351	355

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 29. 3. 2021. godine.

v. d. direktora
Amel Đogić

Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine					
Naziv pravnog lica: KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo					
1	2 Pozicija	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine /neto/ 6
		3 Bruto	4 Ispravka vrijednosti	5 NETO (3-4)	
	A K T I V A				
	A) STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI (od 1 do 8)	155.936.225	135.804.625	20.131.600	22.015.536
1	Nematerijalna sredstva	428.894	376.589	52.305	73.127
2	Nekretnine, postrojenja i oprema	155.483.204	135.428.036	20.055.168	21.918.282
3	Investicione nekretnine	0	0	0	0
4	Biološka sredstva	0	0	0	0
5	Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva	24.127	0	24.127	24.127
6	Dugoročni finansijski plasmani	0	0	0	0
7	Druga dugoročna potraživanja	0	0	0	0
8	Dugoročna razgraničenja	0	0	0	0
	B) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0	0	0	0
	C) TEKUĆA SREDSTVA (od 1 do 2)	115.060.806	87.168.572	27.892.234	26.501.147
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	5.653.162	257.309	5.390.276	5.526.149
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani	109.407.644	86.911.263	22.496.381	20.968.525
	D) ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	4.000	4.000	0	4.001
	E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	70.415.542	0	70.415.542	75.948.389
	I) POSLOVNA AKTIVA (A+B+C+D+E)	341.416.573	222.977.197	118.439.376	124.469.073
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna aktiva	36.651.029	0	36.651.029	36.638.396
	UKUPNO AKTIVA (I+II)	378.067.602	222.977.197	155.090.405	161.107.469
	P A S I V A				
	A) KAPITAL (od 1 do 10)		0		0
1	Osnovni kapital		10.000		10.000
2	Upisani neuplaćeni kapital		0		0
3	Emisiona premija		0		0
4	Rezerve		22.575.861		22.575.861
5	Revalorizacione rezerve		0		0
6	Nerealizovani dobiti		0		0
7	Nerealizovani gubici		0		0
8	Neraspoređena dobit		5.536.848		3.493.741
9	Gubitak do visine kapitala		28.122.709		26.079.602
10	Otkupljene vlastite dionice i udjeli		0		0
	B) DUGOROČNA REZERVISANJA		5.761.691		6.041.751
	C) DUGOROČNE OBAVEZE		99.193.159		105.877.762
	D) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	E) KRATKOROČNE OBAVEZE (1 do 8)		13.226.214		12.285.380
1	Kratkoročne finansijske obaveze		2.289.414		2.329.274
2	Obaveze iz poslovanja		9.690.566		9.019.165
3	Obaveze iz specifičnih poslova		0		0
4	Obaveze po osnovu plaća, nak. i ostalih primanja zaposlenih		827.899		801.663
5	Druge obaveze		124.286		135.278
6	Obaveze za PDV		154.871		0
7	Obaveze za ostale poreze i druge dažbine		0		0
8	Obaveze za porez na dobit		139.178		0
	F) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA		258.312		264.180
	G) ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		0		0
	I) POSLOVNA PASIVA (A+B+C+D+E+F+G)		118.439.376		124.469.073
	II) Vanbilansna evidencija – vanbilansna pasiva		36.651.029		36.638.396
	UKUPNO PASIVA (I+II)		155.090.405		161.107.469

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 29. 3. 2021. godine.

v. d. direktora
Amel Đogić

Izveštaj o gotovinskim tokovima za period od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravnog lica: KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo				
	Opis	Oznaka (+, -)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
1	Neto dobit (gubitak) za period		5.536.848	3.493.741
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	17.289	15.674
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	0
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	3.002.829	3.353.629
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	3.884	-14.170
6	Usklađenja iz osnova dugoročnih finansijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizovani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	1.067.030	1.246.412
9	Ukupno (od 2 do 8)		4.091.032	4.601.542
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	136.769	-603.364
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	-808.588	838.904
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	674.146	-710.690
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	3.108	-4.190
14	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+ (-)	-160.483	-811.051
15	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+ (-)	-5.583.286	-2.040.010
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	-5.868	-264.536
17	Ukupno (od 10 do 16)		-5.744.202	-3.595.657
18	Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+-9+-17)		3.883.678	4.499.626
B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI				
19	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)	0	0	15.690
20	Prilivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0	-
21	Prilivi iz osnova prodaje dionica i udjela	0	0	-
22	Prilivi iz osnova prodaje stalnih sredstava	0	0	15.690
23	Prilivi iz osnova kamata	0	0	-
24	Prilivi od dividendi i učešća u dobiti	0	0	-
25	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0	-
26	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)	0	185.769	2.238.656
27	Odlivi iz osnova kratkoročnih finansijskih plasmana	0	0	-
28	Odlivi iz osnova kupovine dionica i udjela	0	0	-
29	Odlivi iz osnova kupovine stalnih sredstava	0	185.769	2.238.656
30	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	0	0	-
31	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odliv gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		185.769	2.222.966
C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI				
33	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 34 do 37)		0	0
34	Prilivi iz osnova povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Prilivi iz osnova dugoročnih kredita	+	0	0
36	Prilivi iz osnova kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	+	0	0
38	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (od 39 do 44)		2.301.384	2.313.063
39	Odlivi iz osnova otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odlivi iz osnova dugoročnih kredita	-	2.301.384	2.313.063
41	Odlivi iz osnova kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odlivi iz osnova finansijskog lizinga	-	0	0
43	Odlivi iz osnova isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odlivi iz osnova ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	0	0
45	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)		2.301.384	2.313.063
47	D. UKUPNI PRILIVI GOTOVINE (18+31+45)		3.883.678	4.499.626
48	E. UKUPNI ODLIVI GOTOVINE (18+32+46)		2.487.153	4.536.029
49	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)		1.396.525	0
50	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		0	36.403

51	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		9.772.268	9.808.671
52	I. Pozitivne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike iz osnova preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog perioda (51+49-50+52-53)		11.168.793	9.772.268

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 29. 3. 2021. godine.

**v. d. direktora
Amel Đogić**

Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na 31. 12. 2020. godine
Naziv pravnog lica: KJKP „Toplane – Sarajevo“ d.o.o. Sarajevo

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizovani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3+5+7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	10.000	0	0	22.575.861	-102.764.492	-80.178.631	0	-80.178.631
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	10.000	0	0	22.575.861	-102.764.492	-80.178.631	0	-80.178.631
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava raspoloživih za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
7. Kursne razlike nastale prevod. fin. izvještaja u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	3.493.741	3.493.741	0	3.493.741
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital	0	0	0	0	736.501	736.501	0	736.501
10. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	0	0	0	0
11. Emisija dioničkog kap. i dr. oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	10.000	0	0	22.575.861	-98.534.250	-75.948.389	0	-75.948.389
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama	0	0	0	0	0	0	0	0
14. Efekti ispravki grešaka	0	0	0	0	0	0	0	0
15. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	10.000	0	0	22.575.861	-98.534.250	-75.948.389	0	-75.948.389
16. Efekti reval. materijala i nemat. sredstva	0	0	0	0	0	1	0	1
17. Nerealiz. dobiti/gubici po osnovu fin. sredstava rasp. za prodaju	0	0	0	0	0	0	0	0
18. Kursne razlike nastale prevod. fin. izvještaja u dr. valutu prezentacije	0	0	0	0	0	0	0	0
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilansu uspjeha	0	0	0	0	5.536.848	5.536.848	0	5.536.848
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	0
21. Objavljene dividende i dr. oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka	0	0	0	0	4.001	4.001	0	4.001
22. Emisija dioničkog kap. i dr. oblici poveć. ili smanj. osnovnog kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0
23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)	10.000	0	0	22.575.861	-93.001.403	-70.415.542	0	-70.415.542

Uprava je pripremila finansijske izvještaje i odobrila ih 29. 3. 2021. godine.

**v. d. direktora
Amel Đogić**